

ΑΤΕΙ Καβάλας

Τμήμα Βιομηχανικής Πληροφορικής

Εκπαίδευση από Απόσταση και

Συστήματα Τηλεκπαίδευσης

Σημειώσεις – Εκπαιδευτικό υλικό: Δρ. Τσινάκος Αύγουστος

5η Διάλεξη

Διδασκαλία Δρ. Καζανίδης Ιωάννης

kazanidis@teikav.edu.gr

Ηλεκτρονικό μάθημα

Διεύθυνση Πλατφόρμας Ασύγχρονης Εκπαίδευσης

http://iiwm.teikav.edu.gr/digital_lessons/

Εκπαίδευση από Απόσταση και Συστήματα Τηλεκπαίδευσης

Group: Εκπαίδευση από Απόσταση

Android Application: DE TEI Kav

Περιεχόμενα Μαθήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ

Στάδιο 1: Σχεδιασμός του υλικού

Στάδιο 2: Προετοιμασία συγγραφής

Στάδιο 3: Συγγραφή και επανα-συγγραφή υλικού.

Συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

- Αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό στάδιο για την επιτυχή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- *Τι είναι και πως διαφοροποιείται το εκπαιδευτικό υλικό για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση από αυτό της παραδοσιακής?*

Συγγραφή εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

- Μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως **υλικό μάθησης** **ήδη** υπάρχοντα βιβλία ή σημειώσεις, εξειδικευμένες σημειώσεις για αυτοκαθοδηγούμενη διδασκαλία-μάθηση, μελέτες περιπτώσεων (case studies), έντυπα εφημερίδων κλπ
- Αναλόγως τύποι ψηφιακού υλικού που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν είναι: Κασέτες ήχου ή βίντεο, CD ή DVD, slides, φίλμ, αλληλεπιδραστικό βίντεο, πολυμεσικό υλικό κλπ.

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

Η χρήση όμως οποιουδήποτε υπάρχοντος υλικού δεν είναι κατάλληλη πάντα για την εκπαίδευση από απόσταση.

Το “πακέτο” που θα δημιουργηθεί θα πρέπει:

- να έχει ως απαραίτητο χαρακτηριστικό τον εξειδικευμένο σκοπό δημιουργίας
- να είναι προσαρμοσμένο στις εκπαιδευτικές απαιτήσεις συγκεκριμένων μαθητικών μοντέλων και προφίλ εκπαιδευομένων, να έχει εξειδικευμένους στόχους, και να αποσκοπεί στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων.

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

- Να συνοδεύεται από κάποιον **οδηγό σπουδών** έτσι ώστε να βοηθηθούν οι εκπαιδευόμενοι στο να το συνδέσουν με τη συγκεκριμένη εκπαιδευτική διαδικασία και τις ανάγκες τους.
- Σημαντικό ρόλο παίζει επίσης η ύπαρξη **προσωπικού για την παροχή βοήθειας** προς τους εκπαιδευόμενους (live helpdesk)
- *Ισχύει και στην περίπτωση που υπάρχει μόνο ένας τύπος εκπαιδευτικού υλικού.*

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

Συνοψίζοντας, το εκπαιδευτικό υλικό εκπαίδευσης από απόσταση θα πρέπει να φέρει μερικά από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά.

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

- Ξεκάθαρα διατυπωμένους **στόχους**
- **Οδηγίες** για το πώς θα διαβάσουν οι εκπαιδευόμενοι το σχετικό υλικό.
- **Φιλικό** προς τον αναγνώστη τρόπο γραφής (Χρήση πρώτου προσώπου).
- **Μικρές** και εύκολα διαχειρίσιμες (κατανοητές) **νοηματικές ενότητες**.

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

- **Λιγότερες λέξεις ανά σελίδα** (ή οθόνη) από το σύνηθες.
- Αρκετά βοηθητικά **παραδείγματα**
- Χρήση επεξηγηματικών **σχημάτων**
- **Λίστα βιβλιογραφίας** ή σύνδεση με άλλα υλικά
- **Ασκήσεις** που αναγκάζουν τους εκπαιδευόμενους να χρησιμοποιήσουν το υλικό

Χαρακτηριστικά εκπαιδευτικού υλικού για εκπαίδευση από απόσταση

- Χώρο για **προσωπικές σημειώσεις** των εκπαιδευομένων.
- Διαδικασίες **ανατροφοδότησης** και **αυτοαξιολόγησης** των εκπαιδευομένων για την διαπίστωση της ατομικής τους προόδου.
- Παροτρύνσεις και τρόπους αναζήτησης **βοήθειας** από άλλους

Προσεγγίσεις ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού

Ανάπτυξη βάση της αρχής

“Πληροφορία + Πράξη”

Δηλαδή παρέχουν πληροφορία στους εκπαιδευόμενους την οποία αναμένεται να την αξιοποιήσει ενεργά οι τελευταίοι.

Προσεγγίσεις ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού

Έχουν διαμορφωθεί τρεις διαφορετικές **προσεγγίσεις ανάπτυξης** εκπαιδευτικού υλικού.

- Πες το και αξιολόγησέ το (Tell and test)
- Εκτυπωμένη διδασκαλία (Tutorial in Print)
- Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

Πες το και αξιολόγησέ το (Tell and test)

- Παρέχονται μία **σειρά κειμένων** τα οποία συνοδεύονται από **ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης** μαζί με τις **σχετικές απαντήσεις**.
- Βασίζεται στο πρότυπο της διδασκαλίας με ερωτήσεις της παραδοσιακής διδασκαλίας ή προσομοιάζει την **διαδικασία ερωτήσεων κατανόησης**.

Πες το και αξιολόγησέ το (Tell and test)

- Η **αποτελεσματικότητα** αυτής της μεθόδου ανάπτυξης υλικού ποιότητα εξαρτάται κατά πολύ από την **ποιότητα** της παρεχόμενης πληροφορίας και την **ευστοχία** των ερωτήσεων κατανόησης εννοιών.
- Η **σωστή επιλογή κειμένων** και ερωτήσεων βοηθούν σημαντικά τον εκπαιδευόμενο (δραστική και ζωντανή διαδικασία κατανόησης –εμβάθυνσης)
- Αντιθέτως ένας **άστοχος ή πρόχειρος** συνδυασμός κειμένων και ερωτήσεων μπορεί να αποδειχθεί μια ιδιαίτερα **βαρετή διαδικασία**

Εκτυπωμένη διδασκαλία (Tutorial in Print)

- Θεωρείται η ποιο **διαδεδομένη** προσέγγιση.
- Βασίζεται στο πρότυπο της **εξατομικευμένης** διδασκαλίας
- Σε αντίθεση με την προηγούμενη προσέγγιση, **δεν παρέχει μια σειρά κειμένων** σε μορφή μονολόγου.
- Το υλικό περιέχει κάθε τόσο μια **σειρά ερωτήσεων** για να διαπιστωθεί ο βαθμός κατανόησης της κάθε νέας έννοιας που έχει συζητηθεί, ζητώντας από τον εκπαιδευόμενο να σχολιάσει ή να εφαρμόσει τη νέα αυτή γνώση (παραδοσιακός δάσκαλος).

Εκτυπωμένη διδασκαλία (Tutorial in Print)

- Άμεσες απαντήσεις παρέχονται στον εκπαιδευόμενο προτού να προχωρήσει στην επόμενη έννοια, *(διασφάλιση της κατανόησης, ανάπτυξη κάποιας μορφής διαλόγου με τον εκπαιδευόμενο)*.
- Η προσέγγιση αυτή αποτελεί κατά κύριο λόγο τον ποιο **ενδεδειγμένο τρόπο** ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού στην περίπτωση που απαιτείται η εκμάθηση ενός **νέου θεματικού πεδίου** (Rowntree, 1994) .
- Θεωρείται ότι η διαδικασία της μάθησης λαμβάνει χώρα κατά την **αλληλεπίδραση** του εκπαιδευόμενου με το “εκπαιδευτικό πακέτο”

Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

Ο σκοπός εδώ **δεν είναι τέλεια εκμάθηση** ενός θεματικού πεδίου αλλά η **υποβοήθηση** του εκπαιδευόμενου προκειμένου να:

- αναπτύξει **νέες δεξιότητες**,
- δράσει με **νέους τρόπους** και
- χρησιμοποιήσει την παρεχόμενη πληροφορία για το **σχεδιασμό** αυτών των **δράσεων**.

Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

- Δεν αποτελεί μια σειρά εντολών – πράξεων.
Για παράδειγμα τη συναρμολόγηση κάποιου εξαρτήματος, ή το προγραμματισμό μιας τηλεόρασης
- Αποτελεί μία **σειρά στοχαστικών ενεργειών** που απαιτούν την **κριτική σκέψη** του εκπαιδευόμενου στο να αποφασίσει σχετικά με το **πώς και γιατί θα δράσει** με κάποιο συγκεκριμένο τρόπο και να προσπαθήσει να **αξιολογήσει τα αποτελέσματα** της δράσης αυτής.

Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

Ένας τέτοιος οδηγός μπορεί να παρέχει μια σειρά πληροφοριών για το:

- **Πώς** κάποιος μπορεί να επιλέξει ένα θέμα για έρευνα
- τι **πηγές** μπορεί να χρησιμοποιήσει (ανάκτηση πληροφοριών)
- **τεχνικές** ανάλυσης δεδομένων

ΔΕΝ θα περιέχει καμία πληροφορία για πιθανά θέματα έρευνας αφήνοντας στον εκπαιδευόμενο να κάνει την επιλογή.

Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

- Το υλικό αυτό μπορεί να αποδειχθεί **περισσότερο δύσκολο** και χρονοβόρο στην κατανόησή του.
- Οι απαιτούμενες ενέργειες μπορεί να είναι **λιγότερες**, αλλά είναι **δυσκολότερες** και **ποιο σύνθετες** απ' την απλή ανάγνωση κάποιου κειμένου.
- Τέτοιες ενέργειες μπορεί να σχετίζονται με την **εμπλοκή** του εκπαιδευόμενου σε μία σειρά **πραγματικών ή υποθετικών καταστάσεων** τις οποίες προτείνει ο συγγραφέας, όπου μπορεί να απαιτείται η **αλληλεπίδραση με άλλα άτομα**

Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

- Το υλικό αυτό **δεν** μπορεί να περιέχει ερωτήσεις με τις σωστές απαντήσεις ή τις απόψεις του ίδιου του συγγραφέα γύρω από ένα συγκεκριμένο θέμα.
- Οι ενέργειες που απαιτούνται γίνονται **πέραν από το “εκπαιδευτικό πακέτο”** και ο συγγραφέας δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τις αντιδράσεις που θα προκύψουν για κάθε εκπαιδευόμενο ώστε να παρέχει εξειδικευμένη ανατροφοδότηση.

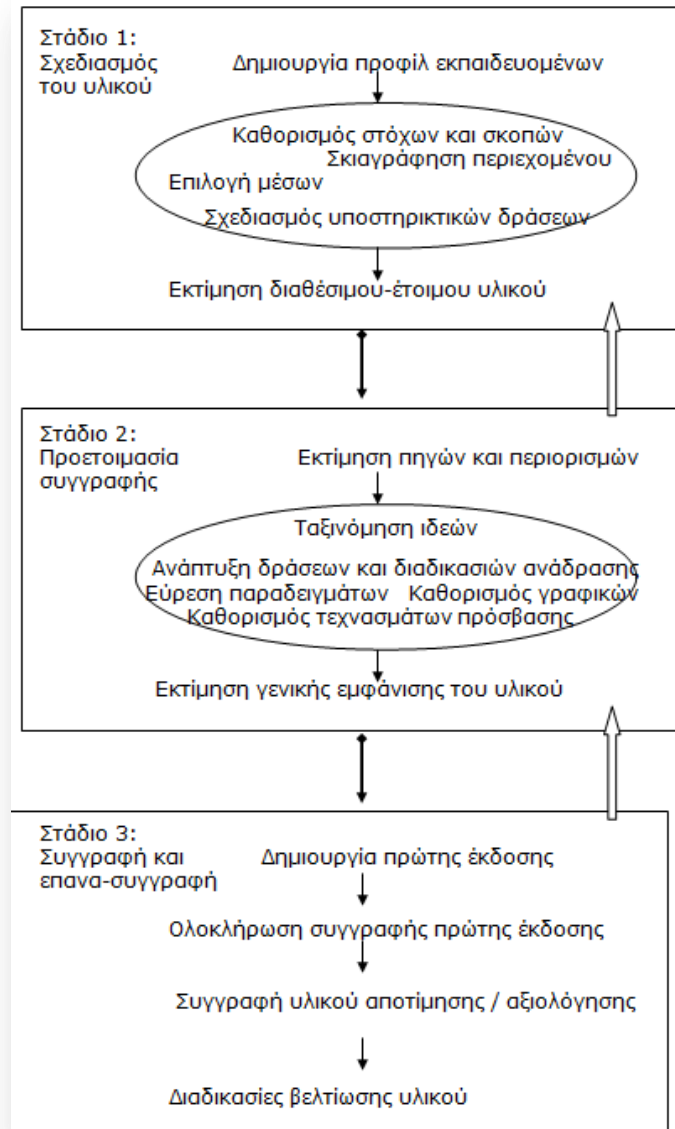
Οδηγός αναμενόμενων ενεργειών (Reflection action guide)

- Αντιθέτως ο εκπαιδευόμενος είναι αυτός που θα πρέπει να **συλλέξει** τις δικές του πληροφορίες και να **καταλήξει** σε συμπεράσματα.
- Το εκπαιδευτικό υλικό αυτής της προσέγγισης μπορεί να περιέχει μία σειρά από **λίστες ελέγχου** (checklists) ή **βοηθημάτων** για το “πότε και πως” μπορεί να προβεί ο εκπαιδευόμενος σε μία συγκεκριμένη ενέργεια (πχ μία εφ όλης της ύλης συνέντευξη).

Στάδια ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού

Ανεξαρτήτου προσέγγισης, η διαδικασία προετοιμασίας του υλικού ακολουθεί τρία βασικά στάδια ανάπτυξης (Rowntree, 1994)

- *Στάδιο 1:* Σχεδιασμός του υλικού
- *Στάδιο 2:* Προετοιμασία συγγραφής
- *Στάδιο 3:* Συγγραφή και επανα-συγγραφή.

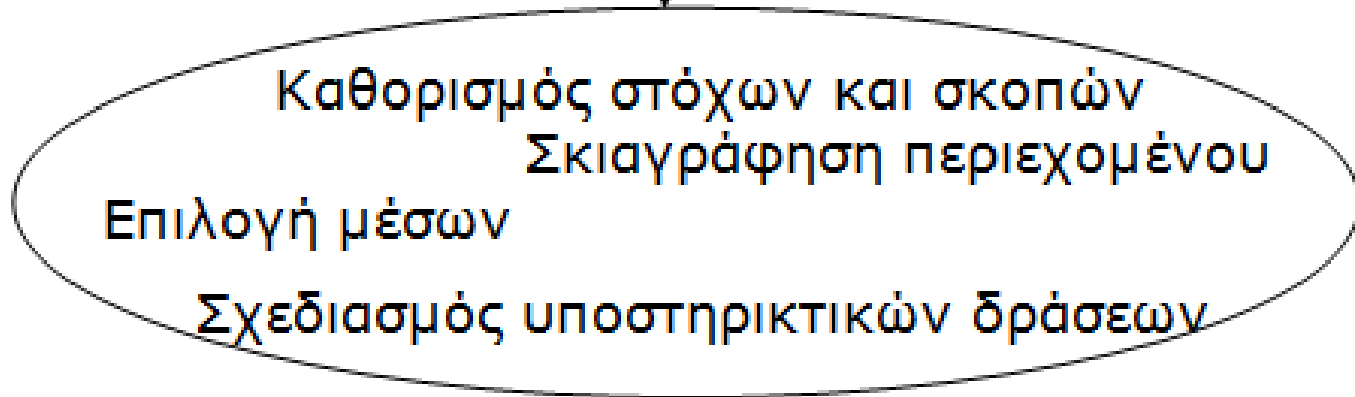

Σχεδιασμός του υλικού

Στάδιο 1:
Σχεδιασμός
του υλικού

Δημιουργία προφίλ εκπαιδευομένων

Εκτίμηση διαθέσιμου-έτοιμου υλικού

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Δημιουργία προφίλ εκπαιδευομένων

- Η γνώση ορισμένων χαρακτηριστικών των εκπαιδευομένων βοηθάει αρκετά για την παροχή αποτελεσματικού εκπαιδευτικού υλικού στην εκπαίδευση από απόσταση.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Δημιουργία προφίλ εκπαιδευομένων

- Δημογραφικοί παράγοντες
- Κίνητρα
- Μαθησιακοί παράγοντες
- Γνωστικό υπόβαθρο
- Κοινωνικοί παράγοντες

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Δημιουργία προφίλ εκπαιδευομένων

- Δημογραφικοί παράγοντες
- Κίνητρα
- Μαθησιακοί παράγοντες
- Γνωστικό υπόβαθρο
- Κοινωνικοί παράγοντες

**Τρόποι συλλογής
των πληροφοριών;**

Σχεδιασμός του υλικού

Προφίλ εκπαιδευομένων	Επίπτωση στο σχεδιασμό
Πληρώνουν μόνοι τους για τη συμμετοχή τους	Αποφυγή χρήσης ακριβών μέσων
Διαθέτουν περιορισμένο και συγκεκριμένο χρόνο μελέτης	Περιορισμός σχετικά με την ποσότητα της πληροφορίας που θα περιέχεται στο εκπαιδευτικό πακέτο
Δεν βλέπουν γιατί θα πρέπει να ασχοληθούν για να διαβάσουν το εκπαιδευτικό υλικό	Έμφαση στο πόσο θα επωφεληθούν από το εκπαιδευτικό πακέτο (πχ επίπτωση στην εργασία τους)
Έχουν αξιόλογη εμπειρία στο αντικείμενο προς διδασκαλία	Αξιοποίηση αυτής της εμπειρίας κάνοντας χρήση παραδειγμάτων που προτείνουν οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι
Διαφέρουν από εμένα στη χρήση συγκεκριμένων όρων και ιδεών	Έκθεση και προσπάθεια επίλυσης αυτών των διαφορών
Συμμετέχουν κυρίως άντρες αλλά πιθανώς θα υπάρχουν και γυναίκες	Το συγγραφικό στυλ και η γλώσσα θα πρέπει να απευθύνεται εξ ίσου και στα δύο φύλλα και να είναι εξ ίσου αποδεκτό

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Καθορισμός σκοπών και στόχων
(Aims- Objectives)

Είναι ιδιαίτερα κρίσιμος παράγοντας για τη διαδικασία της μάθησης.

Η χρήση τους ενημερώνει:

1. τους εκπαιδευόμενους για το τι ακριβώς θα αποκομίσουν από το εκπαιδευτικό υλικό
2. τους συγγραφείς μαθημάτων στο να αποφασίσουν στο τι ακριβώς θα περιλάβουν κατά την ανάπτυξη-συγγραφή του υλικού.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Καθορισμός σκοπών και στόχων
(Aims- Objectives)

- Πολλές φορές υπάρχει σύγχυση στη διάκριση μεταξύ στόχου και σκοπού
- Αρκετά συχνά οι δύο όροι χρησιμοποιούνται ως συνώνυμοι σε συνδυασμό με άλλες έννοιες όπως αποτελέσματα, δεξιότητες, προθέσεις κλπ.
-

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Καθορισμός σκοπών και στόχων
(Aims- Objectives)

- Ο **ΣΚΟΠΟΣ** αποτελεί μία *γενικότερη δήλωση* του τι θα μάθουν οι εκπαιδευόμενοι ή του τι θα κάνει ο εκπαιδευτής.
- Ο **ΣΤΟΧΟΣ** αποτελεί μία *ειδικότερη δήλωση* όσο αφορά το τι θα είναι ικανοί οι εκπαιδευόμενοι να κάνουν σαν αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Καθορισμός σκοπών και στόχων
(Aims- Objectives)

- Ο **ΣΚΟΠΟΣ** αποτελεί μία *γενικότερη δήλωση* του τι θα μάθουν οι εκπαιδευόμενοι ή του τι θα κάνει ο εκπαιδευτής.
- Ο **ΣΤΟΧΟΣ** αποτελεί μία *ειδικότερη δήλωση* όσο αφορά το τι θα είναι ικανοί οι εκπαιδευόμενοι να κάνουν σαν αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Καθορισμός σκοπών και στόχων
(Aims- Objectives)

ΣΚΟΠΟΣ

Να μάθουν τις τεχνικές και τους τρόπους δημιουργίας εκπαιδευτικού υλικού για την εκπαίδευση από απόσταση

ΣΤΟΧΟΙ

Οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Σχεδιάζουν υλικό για την εκπαίδευση από απόσταση
- Διατυπώνουν ορθά τους σκοπούς και τους στόχους της κάθε εκπαιδευτικής ενότητας

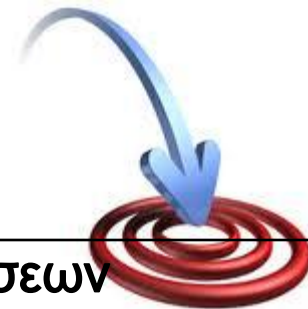
Σχεδιασμός του υλικού

Κατηγορίες Στόχων

- **Μνήμης.** Για παράδειγμα ποιους όρους, ορισμούς, διαδικασίες θα πρέπει ο εκπαιδευόμενος να θυμάται
- **Συμπεριφοράς.** Με ποιους τρόπους αναμένουμε να δούμε κάποιες αλλαγές στα πιστεύω τις αξίες τα ενδιαφέροντα του εκπαιδευόμενου
- **Κατανόησης.** Με ποια νέα εκτίμηση-εκδοχή, αναμένουμε ο εκπαιδευόμενος να εξηγήσει, να μεταφράσει ή να προβλέψει τον κόσμο του.
- **Ενέργειας.** Ποιες νέες φυσικές ή διαπρωσωπικές ενέργειες θα είναι σε θέση να φέρει εις πέρας ο εκπαιδευόμενος.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Καθορισμός σκοπών και στόχων (Aims- Objectives)

Αποφυγή λέξεων και φράσεων όπως	Χρήση λέξεων και φράσεων
Γνωρίζω	Διατυπώνω
Καταλαβαίνω	Περιγράφω
Κατανοώ πλήρως	Δίνω παράδειγμα από...
Εξοικειώνομαι με...	Προτείνω λόγους γιατί ...
Έχω καλή κατανόηση με ...	Εξηγώ
Εκτιμώ	Αξιολογώ
Αποκτώ την αίσθηση για ...	Επιλέγω
Αναγνωρίζω την βαρύτητα	Διακρίνω ανάμεσα
Ενημερώνομαι για...	Φέρω εις πέρας
Μαθαίνω τα βασικά από	Συνοψίζω
Πιστεύω σε ...	Συγκρίνω
κλπ.	Επιδεικνύω –Καταδεικνύω

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Σκιαγράφηση περιεχομένου

Απαντάει σε ερωτήματα της μορφής:

- ποια/ες είναι οι **κεντρικές ιδέες** της θεματικής περιοχής που πρόκειται διδαχθεί,
- ποια είναι τα **κύρια θέματα** της,
- ποιες **θεωρίες**, αρχές ή διαδικασίες θα χρειαστούν να διερευνηθούν.
- Τα παραπάνω ερωτήματα σε συνδυασμό με τις ανάγκες των εκπαιδευομένων μπορούν να δώσουν μια καλή αρχική περιγραφή του υλικού που θα συμπεριληφθεί στο “εκπαιδευτικό πακέτο”.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Σκιαγράφηση περιεχομένου

- Υπάρχουν δύο διαφορετικές προσεγγίσεις για την υλοποίηση της φάσης αυτής:
  - α. Θεματοκεντρική (Subject-centred)
  - β. Μαθητικοκεντρική (Learner- centred).
- Για την σκιαγράφηση του περιεχομένου είναι δυνατόν να γίνει χρήση είτε της μιας είτε της άλλης μεθόδου εξ ολόκληρου, είτε συνδυασμός και των δύο.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Επιλογή μέσων

Από τις προηγούμενες φάσεις έχουν απαντηθεί ερωτήματα

- ✓ για ποιους θα αναπτυχθεί το υλικό,
  - ✓ τι θα αποκομίσουν οι εκπαιδευόμενοι,
  - ✓ ποια/ες θεματικές ενότητες θα καλυφθούν.
-
- Παραμένει όμως το ερώτημα σχετικά με τη φύση και την ποιότητα των μέσων που θα απαιτηθούν για την διαδικασία της διδασκαλίας του εκπαιδευτικού πακέτου.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Επιλογή μέσων

Το ερώτημα αυτό μπορεί να αναλυθεί περαιτέρω σε άλλα δύο σημαντικά ερωτήματα.

α. **Ποια** μέσα είναι διαθέσιμα?

β. Με **ποιον τρόπο** θα γίνει η **επιλογή** τους?

Πιθανώς το ποιο εύστοχο ερώτημα που μπορεί να τεθεί για αυτή τη φάση ανάπτυξης είναι:

«Ποιο είναι το ποιο απλό/φθηνό μέσο (ή συνδυασμός τους) το οποίο θα απαντήσει ικανοποιητικά (όχι τέλεια απαραίτητα) της μαθησιακές ανάγκες των εκπαιδευομένων»

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Επιλογή μέσων

Κριτήρια Επιλογής Μέσων

- Υπάρχει κάποιος **εκπαιδευτικός στόχος** που να υποδεικνύει τη χρήση συγκεκριμένου μέσου?
- Ποια μέσα θα είναι **πραγματικά διαθέσιμα** στους εκπαιδευόμενους?
- Ποια μέσα θα είναι **εύκολα για χρήση** από τους εκπαιδευόμενους?
- Υπάρχουν μέσα που θα **παρακινήσουν** ιδιαίτερα τους εκπαιδευόμενους να τα χρησιμοποιήσουν?
- Υπάρχει συγκεκριμένος **λόγος αποφυγής** επιλογής κάποιου μέσου (πχ οικονομικοί παράγοντες)?
- Ποια μέσα θα είναι **εύκολα για χρήση** από τους **εκπαιδευτές**?
- Ποια μέσα έχουν ήδη την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι?
- Ποια μέσα έχουν ήδη την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτές?
- Ποια μέσα είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν από πλευράς **κόστους**

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Επιλογή μέσων

- Κατά τη διαδικασία επιλογής, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι κανένα μέσο δεν είναι κατάλληλο για όλες τις χρήσεις.
- Ανταυτού όμως, κάθε μέσο μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικό εάν χρησιμοποιηθεί με φαντασία και πρωτοτυπία.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Σχεδιασμός υποστηρικτικών δράσεων

Η σωστή ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού πακέτου δεν μπορεί να ολοκληρωθεί χωρίς την ύπαρξη υποστηρικτικών δράσεων

Οι δράσεις θα βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους στην μελέτη του υλικού και στην **άρση πιθανών μαθησιακών δυσκολιών**.

Χαρακτηριστικό τους αποτελεί η **εξατομικευμένη αντιμετώπιση** του κάθε εκπαιδευόμενου και όχι η παροχή γενικών οδηγιών οι οποίες δεν επιλύουν ατομικές απορίες και ανησυχίες.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Σχεδιασμός υποστηρικτικών δράσεων

Πρόσωπα που ενέχουν κεντρικό ρόλο στις υποστηρικτικές δράσεις είναι:

- σύμβουλοι,
- εκπαιδευτές,
- τεχνικοί, προσωπικό βιβλιοθήκης,
- εξειδικευμένα helpdesk,
- άλλοι εκπαιδευόμενοι (ατομικά ή σε ομάδες), συνεργάτες κλπ.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Εκτίμηση διαθέσιμου-έτοιμου υλικού

Η εκτίμηση του ήδη διαθέσιμου υλικού όταν πρόκειται να αναπτυχθεί ένα νέο εκπαιδευτικό πακέτο, είναι μια διαδικασία που μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την **οικονομία χρόνου και κόπης** από πλευράς του συγγραφέα.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Εκτίμηση διαθέσιμου-έτοιμου υλικού

Υπάρχουν πάντα τριών ειδών επιλογές.

1. Η χρήση κάποιου υλικού χωρίς **καμία περαιτέρω προσθήκη** ή τροποποίηση.
2. Η χρήση κάποιου υλικού **ως βάση** για την περαιτέρω ανάπτυξη του εκπαιδευτικού πακέτου.
3. Η **εκ νέου συγγραφή** του εκπαιδευτικού πακέτου από μηδενική βάση.

Σχεδιασμός του υλικού

Φάση: Εκτίμηση διαθέσιμου-έτοιμου υλικού

- Ειδικά για την εκπαίδευση από απόσταση είναι πολύ πιθανό να υπάρχει κάποιο υλικό (ή συλλογή ετερογενούς υλικού) το οποίο, αν όχι εξ ολοκλήρου, θα μπορέσει να αποτελέσει την βάση περαιτέρω ανάπτυξης.
- Στην περίπτωση αυτή, πέρα από τα **θέματα-δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας** τα οποία πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη, υπάρχει μία σειρά **κριτηρίων αξιολόγησης** τα οποία ο συγγραφέας θα πρέπει να εξετάσει προτού αποφασίζει για την καταλληλότητα του υλικού.

Ερωτήσεις

Δρ. Καζανίδης Ιωάννης
kazanidis@teikav.edu.gr
Skype : ikazanidis